

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

A bankügy.

Az 1848. és az 1867. évi törvények szerint jogunk van az önálló bankhoz. Ez kérdést sem szenved. Igazolják azok a kísérletek is, melyeket Lónyay, Kerkápoly, Széll Kálmán pénzügyminiszterek, tehát a régi Deák-párt vezérényiségei az önálló bank létesítése érdekében tettek, éppen alkotmányos jogunk alapján. El kell ismerni azonban, hogy ha nem is sikerült nekik az önálló bank felállítása, annál inkább sikerült az Osztrák-Magyar bank irányát olyanra változtatni, mely megfelelhet a magyar közgazdaság pénzügyi igényeinek. És kétségtelen, hogy az esetben, ha újra felvennék ezzel a hatalmas, közös pénzintézettel a tárgyalásokat, a mint Kautz Gyula, a bank közelebb elhalt magyar főkörmányzója is jelezte, még teljesebben kilehetne domborítani állami függetlenségünket.

De hát a Wekerle-Kossuth-Andrássy kartellbankja nem kellett Bécsnek. Most pedig nem kell a közös bank sehogy sem a függetlenségi pártnak. Pedig valószínűleg jobban járt volna Bécs a kartellbankkal és Magyarország sem vallotta volna kárát, ha tovább is kapcsolatban marad a hatalmas bankkal, mint részben saját intézetével.

Ámde a bizalmatlanság a függetlenségi párt néhány vezető emberének túlzásai miatt oly nagy, hogy Bécsben csak ezek nagyhangu fogadkozásait hallják és nem veszik figyelembe Wekerle, Kossuth higgadt, keresztül vihető tervezeteit. Lehet ennek a bécsi felfogásnak némi alapja is, még pedig a közelmúltból.

Most is, mint három évvel ezelőtt, a „nemzet becsülete“ a jelszó. A nemzeti becsület védpaizsa alá van helyezve az „önálló bank“ jelszava, mint a „nemzeti becsület“ jelében vívták meg három év előtt a magyar vezényszó nagy harcát. Ki beszél, ki izgat, ki lelkesít most a nemzeti becsület nevében a magyar vezényszóért?!

Talán nem is emlékeznek rá? Nem-e? Nos, a bécsiek azt hiszik, hogy valami ilyenforma feledékenység fogja megszállani a jó magyarokat, még azok ezreit is, kik e hó 6-án Budapesten a Kárpátoktól Adriáig felhangzó nemzeti követelmény képviselőjében jelennek meg.

Hát igaz, igaz, hogy a magyar ember sokat eltűr, sok mindenre reávehető. De végül mégis csak jó lesz Bécsnek is megjegyezni, hogy a türelem hosszú fonala is véget ér, az erőszak pedig olyan valami, a mi után még eddig mindég csak Magyarország nyert. Jó lesz tehát elfogadni a mérsékelt magyar ajánlatokat maga idejében, a mig nem késő, mert azután — ha idő multával is — mégis csak mi nyerhetünk.

Szemle.

A budapesti függetlenségi párt a mai napon nagy népgyűlést rendez, melyre az ország többi függetlenségi pártjait is meghívták.

A népgyűlés programját a budapesti függetlenségi párt központi választmánya a következőképpen állapította meg:

1. Elnöki megnyitót.
2. A határozati javaslatok előterjesztése.
3. Az egyetemi ifjúság kiküldöttének nyilatkozata.
4. Gróf Batthyány Tivadar orsz. képviselő beszéde.
5. Holló Lajos orsz. képvis. beszéde.
6. Gróf Teleki Árvéd orsz. képviselő beszéde.
7. Nagy Dezső orsz. képviselő beszéde.
8. Hock János orsz. képviselő beszéde.

Az országgyűlési képviselők beszédei után a függetlenségi szervezetek küldöttjei nevében tétetnek meg a nyilatkozatok.

Örömnepok Szászsebesen.

1909. május hó 13. és 14-ike felejthetetlen szép ünnepnapjai voltak városunknak s különösen itteni, ifju ref. egyházközségünknek. E hó 8-án megkezdett körútjában ugyanis e napokon tisztelte meg látogatásával egyházközségünket főtiszteltetésű és méltóságos Kenessey Béla erdélyi református püspök úr, titkára, valamint Nagy Károly püspökhelyettes, egyházkerületi főjegyző és theol. igazgató, Jancsó Lajos esperes, generális direktor, Pünkösti Pál egyh. ker. számvevő, Benedek Károly esperes és Barsay Gábor e. m. gondnok urak társaságában.

A püspöki látogatás czélja az egyházközség szellemi és anyagi életének megvizsgálása mellett, főleg a hivatkozott személyes érintkezés s az evangélium életadó ígéretének a leghivatottabb ajkáról közvetlenül történő hirdetése által az egyházi életnek fölfrissítése, a hívők hitének megerősítése volt.

Nagy lelkiörömmel jegyezzük fel, hogy e szép cél teljes mértékben elérte. A püspöki látogatás építő hatása az egyházi, a hitélet terén elvitázhatalan. A püspöki ihletett ajkáról elhangzott igék, magasröptű gondolatok a hívők lelkében visszhangra találtak s maradandó üdvös nyomokat hagytak. Főpásztorunk nemes, szeretetreméltó egyénisége, kedves lebilincselő modora, kiváló lelki tulajdonai nemcsak saját egyházának híveit villanyozták fel, lelkesítették nemes elhatározásokra s tettek hitben erősekké, egyházuk iránti hűségben szilárdakká; hanem faj, nyelv és felekezeti különbség nélkül lefegyverezték, meghódítottak mindazokat, a kik vele személyesen érintkezni, őt hallani szerencsések lehettek; nemkülönben erősítőleg hatottak a testvéregyházak és a különböző népfajok között fennálló s oly felette szükséges jó viszonyra is.

A város határán, a tanács elén Schöpp polgármester, a városba érkezésekor, a m. kir. erdőhivatal előtt, — ahol szállása vala — Hubay Zsigmond főerdőtanácsos, egyház-

községi főgondnok fogadták és üdvözölték lelkes beszédekkel az egyházfejedelmet, ki szívélyesen megköszönve a meleg fogadtatást, melyet úgy a város, mint egyháza részéről tapasztalt, örömet fejezte ki a felett, hogy e régi város falai között megjelenhetett s itteni, a fejlődésnek meg csak a kezdetén álló, de szép jövőnek elibe néző ifju egyházközséget felkereshette.

E pillanattól kezdve, itt tartózkodásának egész tartama egy dissonancia nélküli, szép, lelemelő ünnepélynek tekinthető, melynek legkimagaslóbb részét, koronáját a ref. templomban, 14-en délelőtt a hívők összesége, a különböző felekezetek lelkeszeinek, valamint az összes városi, megyei és állami tisztviselőknek részvételével tartott ünnepélyes istentisztelet képezte, a ho. főtiszteltetésű Püspök úr a hitatos buzgó imája emelte Istenhez s a Lukács 14. rész 22. verse alapján tartott, — eszmékben, fölséges gondolatokban gazdag, magas szárnyalású evangéliumi beszéde építette lelkeinket.

Istentisztelet végeztével egyházvizsgálat, tisztelgések fogadása, délután 1 órakor nyolczvan teretű közeped volt, melyen számos szép felköszöntőkben ünnepelték (Hubay főgondnok, Thullner ág. ev. és Medean gör. kel. főesperesek, Schöpp polgármester stb.) a tisztelet minden jeleivel körülvett főpásztor, a ki ebéd után, a 13. század elején épült szép, nagy evangélikus templomot tekintette meg; látogatásokat tett s d. u. 6 órakor mindnyájunk áldáskívánataitól kísérve elhagyta városunkat Alvinczre igyekezvén.

Meg kell emlékeznünk arról az ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben egyaránt szépen sikerült „estély“-ről, melyet a ref. egyházközség, szeretett püspöke tiszteletére, május 13-án rendezett a következő műsorral:

1. Prolog.
2. Beethoven vi. Sonata (Adagio, molto espressivo) hegedűre és zongorára. Előadták: Hosszu Elemér úr és Gross Mariechen k. a.
3. Makray-dalok. Éneklé: Pataky Lászlóné úrnő, zongorán kísérte: Baumann Ottó úr.
4. Szabadelőadást tartott: Nagy Károly ref. egyh. ker. főjegyző úr.
5. Az úr itél. Várady A. költeménye, Nemes Elemér zenéjével. Szavalta Tolvay Géza úr, zongorán kísérte: Benedek Károlyné úrnő, harmoniumon Baumann Ottó úr.

A Tolvay Géza áll. tanító úr által ez alkalomra irt s szépen előadott csinos „Prolog“, Hosszu Elemér kir. járásbírói jegyző úr remek, művészi hegedűjátéka, Pataky Lászlóné úrnő csalogány éneke, Nagy Károly ref. püspökhelyettes, theol. igazgató szellemes szabad-előadása a feminizmusról, Tolvay tanító úr hatásos szavata, valamint a Gross Mariechen k. a., Benedek Károlyné úrnő és Baumann Ottó úr, a szászsebesi ág. ev. gimnázium kitűnő zenetanára által — a mindhármuktól megszokott praecisítással — uyujtott zongora, illetőleg harmonium kíséret mind egyaránt hozzájárultak ahhoz, hogy úgy az ünnepelt főpásztor és kísérete, mint a szép számban összegyűjtött intelligens közönség egy kellemesen töltött szép est emléket vigyek magukkal otthonukba. Hála és köszönet a szives közreműködőknek e helyen is az előzekeny készségért, melylyel püspökünk körünkben való időzését a maguk részéről is kellemessé tenni siettek.

J.

Levél a Szerkesztőhöz.

A függetlenségi párt többségre jutását a magyar nemzet nagy örömmel üdvözölte. Tette ezt abban a reményben, hogy a függetlenségi párt végre valahára megvalósítja a nemzet azon jogos kívánságait, melyekre létfontartási érdekből is szüksége van.

A vállalt program alapján a függetlenségi párt szerződést kötött, hogy ígéreteinek meg is fog felelni. Ám nem ezt tette. A programjából nem valósított meg semmit, a nemzet megmaradt az osztrák gazdasági és politikai rabságában, sőt a kvótameléssel még egy láncszemet fűztek a régi bilincshez.

A mit kért a császár, azt megadta a függetlenségi párt s amit akar, a függetlenségi párt erőltet testé, keresztül vitte az osztrák kormány.

Hanem ehelyett kegyetlenül jutalmazott a függetlenségi párt. Megjutalmazta különösen Magyarország iparosságát olyan törvények hozásával, melyek az ügyis szegény iparosra elviselhetetlen terheket rónak. Hogy a munkásbiztosításhoz hasouló törvények kerültek, ennek legfőképp a függetlenségi párt az oka, mely az ő abszolút többségét az iparosság érdekeiben nem akarta érvényesíteni.

A függetlenségi párt kegyetlen jutalmazását érzi Magyarország iparossága s az ezáltal okozott sebeknek fájdalmát nem lehet újra hazafias kiszólásokkal meggyógyítani. Az iparosság tisztában van már a függetlenségi párttal, mely csak lármázni és kiabálni tudott, de a hatalom árányékában hasra esett az az osztrák bálványok előtt.

Nem csinált semmit, de azért arra gondja volt, hogy Magyarország iparosságát még jobban a tönk szélére juttassa, s így a magyar ipart megölje.

Most a kiabáló népet, a függetlenségi hatalmas táborát megteremtő nemzetet, köztük ennek az országnak hazafias iparosságát új talmi-kincsekkel akarják a függetlenségi párt igájába fogni, hogy a hatalom útján tovább cipeljek őket, hogy még több koldusbotra juttató törvényt hozhassanak.

Az önálló magyar nemzeti bank délibábját hozták elő és mutogatják, hogy az elvesztett bizalmat visszaszerezzék.

Magyarországon ki ne akarná az önálló magyar bankot? Azok a 67-esek is, a kiknek bizonyos okokból kételyeik vannak a magyar bank kivihetésére, magának a banknak a létesítését nem ellenzik. Szóval: az önálló magyar bank létesítése a magyar nemzet közohaja.

Am most igazán kételyeink vannak, hogy az önálló magyar bank létesülhet azért, mert a függetlenségi párt akarja.

A régi lármára és a régi görögtüze azért van szükség, mert jön az választások ideje. De beköthetik bárkinek a szemét, Magyarország iparosainak nem, mert a függetlenségi párt jóvoltából tönkretett iparosság tudja már, hogy kívül van dolga.

Egy iparos.

A névmagyarosítás.

Egy német nevű jó magyar honpolgárunk a levelét olvastuk erről a kérdéstről, a ki levelében bizonyára hosszú töprengés eredményeképp azt kérdi:

„Ugyan mi értelme van, ugyan lehetne-e és szabad-e, ma, a midőn már kenyereim javát megettem és a sirhoz alighanem közel vagyok, azt a nevet, a mi egész életem át tisztas munkásságra sarkalt, serkentett, biztatott, vi-

gasztalt, óvott, őrzött s a mi összes enyéimmal, barátaimmal, sikereimmel együvé kapcsol, összeforrott; egyszerűen és egyszerűen magamtól eldobnom?

Ugy eldobnom, hogy ekként mindenki előtt, ki eddig ismert, keresett és szeretett, ismeretlenné és megtalálhatatlanná, s e késő és már ezért is alig indokolható megdölgölással neveltségessé váljak?”

Elismerjük mi ezeknek az okoknak nyomós mivoltát. Anuál is inkább, mivel a hajló kor és a gyermekek hiánya csakugyan a végső határ, a hol a hazafias követelések engedékenyebbekké válnak.

Mégis azt mondjuk, hogy ne rettenjen vissza. Tegye meg önként akkor is, ha tudja, hogy a fenforgó helyzetben hazafias tartozása jóval kevesebb azokénál, a kik gyermekeket is hagyunk maguk után s a kiknek ennel fogva több kötelességük van a jövő, mint a mult iránt.

Tegye meg, mint sokaknál jobb magyar, abban a nemes tudatban, hogy névmagyarosítása által sokak előítéletét fogja lerombolni, a kik ennél jóval kisebb nyomatéku okokból sajnálják a régi nevüket.

Előítéletekkel nagy és erős magyar nemzetet csinálni nem tudunk. Mindennap ajkunkon hordozzuk a haza jövőjét, s valóban a nagy és egységes magyar nemzet gondolata ott él mindnyájunk elméjében. Kétségtelenül az önében is. De hogy ez a gondolat bir-e tartalommal, igazán férfias-e, az nem a szótól és irástól függ, hanem a cselekedetektől. Meg van írva, hogy a hit cselekedetek nélkül halott.

Cselekedet pedig az is, — és nem csekély — ha nemzetünk jövőjének idegen külső ismertető jeleinket is fölállozzuk, ha már apánk a belsőt fölállozták. Pedig ez nehezebb volt.

Az az apa vagy ős, a ki a magyar földön német jellegét és szokásait levetkőzte s talán harcolt is a magyar hazáért, bizonyosan nem fog a sirjában megfordulni, ha fia egy lépéssel tovább megy, mint ő s még az idegen nevet is fölállozza. Ő is így tenne, ha még élne ebben a korban!

E részben tehát előítélet minden tartózkodás. Elismerjük, vannak német hangzásu nevek (Aulich, Leiningen, Pöhltenberg, Degenfeld, Wenckheim, Wekerle, Ludvigh stb.), a melyek németiségét senki sem veszi zokon. A francia nevek közt is vannak ilyen német nevek. De ezeket a vértanuság és a nemzeti közelet szolgálatában szerzett nagy érdemek avatták föl — magyarrá. Hogy úgy mondjuk, verkerezség útján maguktól lettek magyarokká. De ezek kivételek, a melyek csak a szabályt erősítik.

A legnagyobb előítélet azonban mindig ez: „Jaj! Azt hiszik, hogy zsidó vagyok vagy voltam, ha a nevem megmagyarosítom!” De ez az előítélet a legrosszabb. Izraelita polgártársaink helyes érzelme mutatta meg az utat, a melyen haladni kell a jövő felé. S azután nem is ők kezdték. Száz és ezer magyarosított név van az országban, a melyhez ez a föltevés fűződik. És ha fűződik? Ugyan hiba és bűn az, ha a nemzethez tartozást ők dokumentálják legsűrűbben?!

A fejlődés azonban megy a maga útján, s az előítéletek elmaradnak, mint a kigyó levett bőre az utfélen. És ha tisztán fölismertük, hogy a nemzeti fejlődés csapása merre viszen, nem-e hazafiasabb, bölesebb és helyesebb erre a csapásra azonnal rálépni és elsőnek lenni rajta, nem pedig a végén kullogni.

Legyünk bizonyosak benne, hogy dédelgetett német és másnemű idegen neveinket gyermekeink vagy ezek hiján: rokonaink már magyarral fogják fölleserélni, és miért

ne előzhessék meg az apák a nemzeti érzés kifejezésében gyermekeiket!

A jövő nagy sikereit pedig nem a nevek és az előítéletek fogják eldönteni, hanem az egyéni érték.

Ha az előítéletek szinfalai mögé nézünk, egyetlen komoly okot sem találunk arra, hogy idegen nevünket tovább ápolgassuk.

K. S.

Hej Rákóczi . . .

- Hej Rákóczi, Kossuth Lajos,
- Nevetekkel sok száj zajos.
- Esküdzönek, vallják váltig:
- Ti vagytok az ők apáik.

Apjaikul megfogadták,
Nevetekkel kufarkodtak.
Vettek, adtak kenezot, rangot,
Bécsi rongyot, friss czafrangot.
(S paklizgatnak magyar bankot.)

Dörögjétek le az égből
Fenn tündöklő messzeségből,
Dörögjétek ide nékik
Busulástok zord igéit:

„Bálványképek faragói,
Papjai az ámitásnak,
Faragott kép imádói,
Fijai az álnokságnak —
Megfenyít a bosszus isten
Harmad és negyed iziglen . . .
Utánatok romlik minden.”

Vegyes hírek.

— **Érettségi kormánybiztos.** A nagyenyedi főgimnáziumban a folyó iskolai év végén tartandó érettségi vizsgálatokon a közoktatásügyi kormányt dr. Szádeczky Béla, a kolozsvári Erdélyi Múzeum könyvtárnoka fogja képviselni.

— **Berendelés.** A pénzügyminiszter Szilágyi Géza nagyenyedi pénzügyi számvizsgálót ideiglenes szolgálatára a pénzügyminiszteriumba berendelte.

— **Református tanárok közgyűlése** volt f. hó 1 és 2. napján Rimaszombatban, melyen a helybeli kollégium tanárai közül részt vettek Lázár István, Halmágyi Antal, Székely Ödön és Veres Gábor. A gyűlés tárgyai közt különösen kiemelkedő volt a gyűlésnek kiválóan ünnepi jelentőséget adott Kálvin emlékezetének ünnepiése és annak kimondása, hogy a református és ágostai evangélikus tanári egyesületek fuzionálnak. A jövő évi gyűlés Szatmáron lesz.

— **Néhai Miksa Zsuzsannának** és fivérének dr. Miksa Eleknek az arcképét az Emke arcképcsarnoka számára megfesteti. Tudvalevő, hogy nevezettek — kik városunknak voltak lakói — haláluk után nagy összeget hagytak az Emke közművelődési céljaira.

— **A Bethlen-kollégium főgimnáziumának vallásos köre** a mai uapon d. e. 11 órakor a kollégium disztermében évszázó nyilvános összejövetelt tart. Az összejövetel programja: 1. XXIII. Zsoltár, éneklés az ifjuság. 2. Elnöki megnyitó beszédet tart Zayzon János koll. vallásos tanár. 3. Titkári jelentést felolvassa Vásárhelyi László VIII. o. t. 4. Isten akarja, Tompa Mihálytól, szavalja Dávid György VIII. o. t. 5. Beethoven: Isten dicsősége, férfiar, éneklés a gimn. önképzőkör dalkara. 6. Szabolcska Mihály vallásos költészet c. értekezését felolvassa Sipos Domokos VII. o. t. 7. Nehéz órában, Szabolcska Mihálytól, szavalja Agyagási Elek VII. o. t. 8. Hymnus, éneklés az

ifjuság. Figyelmeztetés. A vallásos kör Kálvin-alapja javára bármily csekély önkéntes adomány köszönettel fogadtatik.

— **Benzinrobbanás.** A múlt hó 27-én majdnem végzetes benzinrobbanás történt Marosujvárt Gál Béla gyógyszerész pinczejében. Súlyos sérülést szenvedett a pinczejében dolgozó laboráns Káló György és Timár Ferencz munkás, továbbá könnyű égési sebet szenvedett a gyógyszertár udvarán lakó Schehr Mózes órá és neje. A robbanás oly erős volt, hogy az egész környék megérezte s a szomszédos házakat oly erősen megrázta, hogy az ablakok összszörrentek. A robbanást a laboráns vigyázatlansága okozta, mert égő gyufával jártak a benzintartály körül. A súlyosan sérült embereket a nagyenyedi kórházba hozták be.

— **Mozgóképek.** Érdekes látvány volt a Szénaterén. A fővárosi „Apollo” mozgófénykép színház telepedett le és tegnap este kezdte meg előadásait. A vállalat sikerült mozgóképei mindenütt feltűnést keltettek, különösen az újabb találmányai, a beszélő és éneklő képekkel. A belépő díjak is mérsékeltek. Vasárnap délután is tartanak előadást.

— **A verekedés halottja.** Lapunk múlt számában megírtuk, hogy pünkösdi másodnapján éjszaka verekedés közben Veres Károly 21 szabóságát hasba szúrták. Életveszélyes sebével a kórházba került és ott három napi kínlás után f. hó 3-án este súlyos sérülésebe belehalt. A vizsgálat során Verest is kihallgatta a rendőrség, de nem tudta megmondani hogy ki szúrta meg, mert annyira észrevétlenül érte. A kihallgatott tanúk sem tudják. A verekedést az elhunyt Veres kezdte azzal, hogy pofonütötte Székely Károlyt; ez nem ütötte vissza, mire Veres ezzel a szóval „kell-e a társa?” újból megütötte. Ebből kerekedett a verekedés, melyben résztvett Székely János is, előbbi Székelynek a testvére. Hogy a kést melyik Székely használta nem látta senki, de mivel Veresnek ők voltak ott az ellenségei, tehát a gyanú ellenük van, azért is, mert a használt kés csizmadia kés lehetett. Kibuvót Székely János abban keres, hogy az ő keze is 1½ cm. hosszu és 3 mm. mélyen fel van hasítva. A rendőrség Székely Károlyt és Jánost letartóztatta és átadta a bíróságnak. Verest felbontolták, de a véleményét lapunk zártáig nem tudtuk meg. Vasárnap temetik el a kórházból.

— **Új iparkamara.** Csik, Háromszék és Udvarhely vármegyék mozgalmat indítottak, hogy e három vármegyéből egy külön kereskedelmi és iparkamara állítsanak fel. E célból Székelyudvarhelyen nagy gyűlést tartanak.

— **Összeronsolta a gép.** Marosujvárt a múlt hó 28-án Kocsis István szódagyári munkást a szódagyárban egy gép összeronsolta. Felelősség senkit sem terhel, mivel nevezett saját vigyázatlanságának lett az áldozata. A súlyosan sérült embert szállították a tordai vármegyei kórházba. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Támogassuk az itthoni ipart.** Mai számunkhoz mellékléként ártuk a régi és

jó hírű volt Bálint-féle szövőgyár megrendelési lapját. Tettük ezt azon meggyőződéssel, hogy olvasóink figyelmét nem fogja elkerülni az ott felsorolt és a háztartásban szükségesség fehérműk árának olcsósága. Az egész országban előnyösen ismerik e cikkek tartósságukról, ami a külföldi szemnek készült árak fölött egyik legnagyobb előnye. Miért ne vennénk itthon árut, amikor jobbat, olcsóbbat és a saját termelésünket használhatjuk, melyek a legkényesebb igényeket is kielégítik.

— **Nyugtázás.** Az iparos önképzőkör pünkösdi másodnapján majálisán felülfizetni szívesek voltak: Melt. Kemény Árpád báró főispán 10 kor. Dr. Varró László 8 kor. 80 fill. Incze István, Bakó Károly, Deutschen-schmidt vendéglős, Szeidl József 5—5 kor. Fesztinger Á. Dávid 4 kor. Fosztó Dezső 3 kor. 80 fill. Bálint János 3 kor. Kunsch Antal 2 kor. 60 fillér. Fenichel László, Ackerman Péter, Katona Lajos, Kun Mihály, Farnos Dezső dr. Szabó Béla, Keller Mihály 2—2 kor. Dr. Demeter János 1 kor. 80 fill. Bányovits Adolf 1 kor. 60 fill. Gál Gyula 1 kor. 60 fill. Murányi Tilduska 1 kor. 60 fill. Gánya János 1 kor. 20 fill. Klemens N. 1 kor. 20 fill. Urbanek N., Bárdi Géza, Tóbis Jenő, Telegdi Károly, Szilágyi Miklós, Kovács Károly vendéglős, Horváth Béla, Lőrincz Károly, Bedő Dénes, Králik Vilmos, ifj. Aczél Lajos, Göpp Rezső, Kovács Ferencz, Szöcs György, László Pál, Szőlősi Sándor 1—1 kor. Ifj. Szász András, Bedő Károly post. ellenőr, Krizsán Mihály, Láudori Lőrincz, Hollós István, N. N. 80—80 fill. Tischler Rezső 60 fill. Apaffy Lajos 50 fill. Ilyés Árpád cipész, Marián Gyula, ifj. Zágonyi Károly, N. N. 40—40 fill. Oláh István, Incze István, Horváth Kálmán 20—20 fillért. N. N. 10 fillért. A nemes szívű adakozók fogadják körünk hálás köszönetét szíves támogatásukért. A kör nevében: Bakó Károly elnök, Sulyok Ferencz pénztáros.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapesten, VIII., Főherceg Sándor-utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejáratú szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigorúan családi otthon.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttésárukat

csak

a Nagyenyedi Szővőgyárból

vesz.

Arjegyzék ingyen küldetik.

HIRDE T É E K E T

legolcsóbban
a lap kiadóhivatala
vesz fel.

Kiváló minőségű vadászfegyverek,
revolverek,
Elsőrendű gramfonok,
cimbalmok,
hegedűk,
citerák,
fuvolák,

harmonikák
és egyéb hangszerek,
Modern fényképező gépek,
látcsövek,
alpacca ezüst készletek,
bőröndök,

és az összes magyar szépirodalmi művek

csekély havi részletfizetés mellett
beszerezhetők

Aufrecht és Goldschmied b.t.
nagyáruházában

Budapest, Rákóczi-út 26.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

WINKLER JÁNOS
villanyvilágítási szaküzlete
NAGYENYED, Főtér 5. sz.

Elvállalja villamos világítási berendezések szerelését, tervezeték és költségvetések díjmentes elkészítését.

Ditmar és Brünnér-féle lámpák és csillarokból rendezett állandó kiállítása megtekintésére az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Gyakorlati tanácsokkal készséggel szolgál.

NOXIN

A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

Szabadalmazott
KULCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

40 33-50

Meglepő ujdonság a hölgyközönség részére.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy egy jól felszerelt plisszirozó géppel rendelkezem.

Elvállalom a női ruhakelme plisszirozását 80 centiméter szélességig, jutányos árban és ezzel mindenki megkíméli magát a felesleges szállítási kiadásoktól. B. pártfogást kér tisztelettel

Zéman Venczelné.

Nagyenyed, Szentkirály-utca 53. sz.
1874-12 v. az állami fuiskolával szemben.

KRISTÁLY szénsavnyomás alatt töltött

forrásásványvíz.

Étvágyat javít, Gyomorrontást megakadályoz. Kapható minden jobb fűszer- és vegyeskereskedésben.

Főraktár:

Grünfeld David utadai cégégnél, Nagyenyeden.
126 11-17

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r. t.	
Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.	
Előnyös	kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhítelű pénzintézetek részvényeire.
Vásárol	és elad értékpapírokat.
Letétbe	elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.
Idégen	kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat	az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítól le.
Allandó betétet	a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.
Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.	Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
B. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 3 3/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszerűsítettkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED re forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet I. fajtisza anyagra.

Gyümölcsfák, dísz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvacsemetékben nagy készlet.

Szőlőoltványok
európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványvíz

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Állandóan raktáron vannak:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen	Baross, vesébjaj ellen	Horgász, étvágygerjesztő
Borszéki főkut, az ásványvizek királya. Kőszvény ellen.	Borhegyi, lúgyhajtó	Kaszon főkut (Salutaris) jód és lithium tartalmu.
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	Boholti, üdítő víz	Répáti, égvényes ásványvíz
Bodoki Matild, alkális savanyvíz	Előpataki, sárgaság ellen	Székely-Selters, idült gyomorhajok ellen
	Felsőrákosi Mária, légszűrt ellen	Sztojka, cukorbetegség ellen
	Margitligeti, üdítő ital	

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a természetes ásványvíz gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

RAKTAR: FENICHEL HERMANN cégégnél NAGYENYEDEN.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.